

חשבים - דצמבר 2016

הערכות לביקורת ניהול ספרים ומלאי בבית העסק

סוף שנת המס 2016 ותחילת שנת 2017

התמודדות והליכים

פסילת ספרי חשבונות

אי רישום תקבול

הרשמה לדיוור לעדכוני מיסוי ועוד
באתר מיסים ועסקים בע"מ
אתר האינטרנט

www.ralc.co.il

רמי אריה, עו"ד רו"ח

rami@ralc.co.il

החובה לנהל ספרים

סעיף 130(א) לפקודה

הוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי
חשבונות) התשל"ג 1973

תקנות מע"מ (ניהול פנקסי חשבונות)
התשל"ו 1976

סעיף 130(א) (1) לפקודה

”לצורך השומה רשאי המנהל להורות, דרך כלל או לסוג מסויים של נישומים, על ניהול פנקסי חשבונות של הכנסה הנובעת מעסק או ממשלח-יד, והוא רשאי לקבוע באותן הוראות כללים לשיטת ניהול הפנקסים, לרבות חיוב הנישום לדרוש ממי שאתו הוא מקיים קשר עסקי כלשהו למסור לנישום את פרטיו האישיים ולהזדהות...”

הגדרת "פנקסים קבילים"

סעיף 1 לפקודה

"פנקסים קבילים": פנקסי חשבונות שפקיד השומה לא סירב לקבלם ולא פסל אותם, או שסירב לקבלם או פסלם אולם ועדה כאמור בסעיף 146 או בית המשפט ביטלו את החלטתו, ובלבד שלא יראו פנקסים כקבילים אם הנישום הודה כי אינם קבילים, ואישר בכתב שהוסברו לו התוצאות המשפטיות הנובעות מהודאתו

סעיף 130 לפקודה

סמכות לחייב בניהול פנקסי חשבונות

- קביעת הוראות ניהול פנקסי חשבונות לעסק או משלח יד
- לבקשת נישום, המנהל רשאי לאשר שינוי בהוראות החלות עליו.
- פטור מההוראות לבעל עסק זעיר בשל מצב גופני/נפשי או אנאלפביתיות.
- קביעת הוראות ניהול פנקסים למוסד ציבורי 9 (2) או מלכ"ר

סטיות המהוות עילה לפסילת ספרים

- סטייה מהותית מההוראות לניהול הנה"ח
- חשבוניות פיקטיביות או שהסכום הנקוב בהם אינו נכון
- השמטת הכנסה מהותית בדו"ח השנתי
- ניכוי הוצאות פרטיות או הוצאות פיקטיביות באופן מהותי

סעיף 130(יא) (1) לפקודה

ניתנו הוראות לפי סעיף קטן (א), ונעשה אחד מאלה יראו את הפנקסים כבלתי קבילים, זולת אם שוכנע פקיד השומה כי היתה סיבה מספקת למעשה כאמור:

- (א) שימוש בחשבונית שהוצאה בלא מכירה או מתן שירות, או שהסכום הנקוב בה אינו משקף את מחיר המכירה או את מחיר מתן השירות, לפי הענין; לענין זה, "חשבונית" – כמשמעותה בהוראות שניתנו לפי סעיף זה, וכן חשבונית מס כמשמעותה בחוק מס ערך מוסף;
- (ב) בדוח שהוגש לפי סעיף 131 לא נכללה הכנסה בסכום מהותי;
- (ג) בדוח שהוגש לפי סעיף 131 נוכחה הוצאה פרטית, או הוצאה בלא רכישה או קבלת שירות, או שסכום ההוצאה שנוכחה כאמור אינו משקף את מחיר הרכישה או את מחיר קבלת השירות, והכל באופן שהפחית את ההכנסה החייבת או שהגדיל את ההפסד, בסכום מהותי.

ההליכים המתבקשים

■ חובת הודעה מנומקת לנישום + אישור המנהל
בקשת שימוע ע"י פקיד השומה תוך 30 יום
(ה"ב 25/93)

■ ערר תוך 30 יום לועדה לקבילות פנקסים - או:
■ ערעור על הפסילה **יחד** עם הערעור על צווי
השומה שיוגשו לבהמ"ש.

■ חלופה נוספת על פסילה לפי סעיף 130(יא) -
ערעור על הפסילה בתוך 60 ימים לבהמ"ש.

■ **ה"ב 25/97** – יישום הפקודה בדבר סטייה

מהותית מהוראות ניהול ספרי חשבונות

הסנקציות על ספרים בלתי קבילים

■ סעיף 33(א) לפקודה - קביעת שומה לפי מיטב השפיטה.

■ סעיף 33(ב) לפקודה - לא יוכר הפסדים משנים קודמות, **ובנסיבות מחמירות** – לא יותרו ניכויים וקיזוזים בשל חובות אבודים והפסד מאותה שנה.

■ סעיף 33(ג) לפקודה – בהיעדר ספרים או דו"ח סתמי - לא יותרו ניכויים וקיזוזים בשל פחת, ריבית, חובות אבודים והפסדים משנים קודמות ולא יוכר הפסד באותה שנה.

הסנקציות על ספרים בלתי קבילים

- לפי סעיף 121(ב) לפקודה לא יחולו שיעורי המס המופחתים על הכנסה מיגיעה אישית ושל יחיד שמלאו לו 60 שנה. אלא, יחולו שיעורי המס שבסעיף 121(א).
- עיכוב החזרי מס לפי סעיף 159א(ב).
- לפי סעיף 155 לפקודה, העברת נטל הראיה כי השומה מופרזת - < אל הנישום, בעת הגשת ערעור לבית המשפט.

הסנקציות על ספרים בלתי קבילים

■ לפי סעיף 180(א) לפקודה, זחיית בקשה להקטנת מקדמות.

■ הגדלת שעור המס על פי סעיף 191ב(א) לפקודה.

■ הגדלת מקדמות לפי סעיף 191ב(א).

■ אי הכרת הוצאות הכנת דוחות, השגות וערעורים על פי סעיף 17(11) לפקודה.

■ עבירה פלילית שעונשה מאסר שנה או קנס בסכום כספי או שניהם כאחד, לפי סעיף 216(5) לפקודה.

קביעת הועדה לקבילות פנקסים

הועדה לקבילות פנקסים 2/05

אנרג'ים בע"מ נ' פקיד שומה ת"א 3

ניתן ביום 18/6/06

אין לפסול את פנקסי החשבונות של נישום,
המקפיד בדרך כלל למלא אחר הוראות,
ובמיוחד אם התקלה הינה חד פעמית
בשל איתני הטבע.

ע"מ 14-07-30296 ג'רבי נגד פקיד שומה רמלה

(28.4.2016) - ייצוג באמצעות משרדנו

ביטול החלטת הועדה לקבילות פנקסים על פסלות ספרי חשבונותיו של ג'רבי בשל העובדה כי ההחלטה ניתנה בחוסר סמכות - בהרכב של שני חברי ועדה בלבד, למרות הוראות סעיף 146(א)(2) לפקודה.

כמו כן, ההחלטה ניתנה ללא הנמקה - בניגוד לחובת ההנמקה המוטלת על הועדה, לפי סעיף 146(ב) לפקודה.

סעיף 145ב לפקודה

פסילת ספרים בשל אי רישום תקבול

- אי רישום תקבול ללא סיבה מספקת מהווה עילה לפסילת ספרים
- ה"ב 25/97 – צמצום דרסטי של המבחנים לקביעת "סטייה מהותית" מהוראות ניהול ספרי חשבונות
- אי רישום תקבול נוסף - תוך 12 חודשים רצופים – יפסול גם שתי שנות מס קודמות
- אי ניהול סרט קופה רושמת מהווה עילה לפסילת ספרים (ה"ב 12/95)
- חובת רישום התקבול חלה גם על מוסד ציבורי
- לפקיד השומה הזכות לחלט מחצית מהתקבול שלא נרשם (ממינימום 20,000 ₪).

סיבה מספקת לליקוי

■ פנקסים בלתי קבילים גם אם הייתה סיבה מספקת לליקוי :

■ סטייה מהותית מההוראות לפי סעיף 130(ב) לפקודה

■ הודאה של הנישום

■ פנקסים בלתי קבילים זולת אם שוכנע פקיד השומה כי הייתה סיבה מספקת לליקוי :

■ בשל אי רישום תקבול לפי סעיף 145ב(א)(1) לפקודה

■ בשל 3 המקרים לפי סעיף 130(יא)(1) לפקודה

קביעת שומות לשנים שלגביהן

נפסלו ספרי החשבונות

■ הלכת פיקנטי (ע"א 734/89) – חובת סבירות השומה לפי מיטב השפיטה לפי המצב העובדתי של העסק

■ הלכת בשיר שחאדה (ע"א 5324/05) – חובת סבירות השומה אף כשספרי החשבונות נפסלו.

■ הלכת המסעדה ההודית (עמ"ה 265/01) – אין להסתמך על תדריך כלכלי אלא על נתונים ספיציפיים של העסק.

ביקורות ספירות מלאי וקופות

(פעמים רבות מייד בתחילת שנת המס)

- **ה"ב 25/95** – ספירות מלאי ואימותם
- צפייה לביקורות כעשרה ימים לפני תום שנת המס ועד כחודש לשנה החדשה
- בדיקת המלאי, עריכת רשימות, בדיקת מכפילי הרווח בעסק.
- בדיקת תקבולים ורישומים בקופה
- **ה"ב 12/95** – העלמת הכנסות בקופות רושמות ודרכי הביקורת בהן

ביקורות במוסדות ציבור (עמותות)

ומלכ"רים (ה"ב 11/95)

- רישום תקבול וניהול פנקסי קבלות
- בדיקת שיטת רישום החשבונות – חד צידי או כפולה
- ניהול פנקסי קבלות נפרדים לתרומות בשווה כסף
- האם מועסקים קרובי משפחה של חבר ועד מנהל ?
- קריטריונים לפיהם מספק המוסד את שירותיו לציבור
- הלכת רחמים שקלים – עמותה כמסווה לפעילות עסקית פרטית של מנהלה.

ביקורות ביטוח לאומי

■ הלכת גדות (דב"ע נה/14-0) - חובת

ביטוח לאומי להסתמך על ביקורות ניכויים של מס הכנסה.

■ ביקורות פריסת בונוסים

■ ביקורות שווי הטבות לעובדים

■ זכות תביעה עקב קביעת שומות ביטוח

לאומי (דמי לידה, מילואים, פגיעה בעבודה).

משרד רמי אריה ושות'

עורכי דין, רואי חשבון ויועצי מס

מי
אנחנו?

- ניסיון מקצועי בתחום דיני המס של **35 שנים** !
- מתן מענה הולם לבעיות בתחום המשפט המסחרי בכלל ודיני המס בפרט!
- התמחות בדיני מס, תכנון מס, מס הכנסה, מיסוי מקרקעין, מע"מ, מיסוי בינלאומי
- פיתרון בעיות וייעוץ בהליכים במדידה החשבונאית, ניתוח עסקי, תמחיר
- כימות נזקים ושירותים נלווים אחרים בתחומים שבהם נושקת עריכת הדין לראיית החשבון
- **חבר צוות התגובות של פורום המיסים של לשכת עורכי הדין בישראל**
- מרצה בכיר, כותב מאמרים וספרים מקצועיים ובעל מוניטין
- **מנהל מקצועי של מאגר המידע "מיסים ועסקים"** באינטרנט – מאגר העדכונים, מאמרים ופורומים באתר המיסוי, הגדול מסוגו בישראל – www.ralc.co.il
- עריכת חוות דעת מומחה בתחומים המשלבים חשבונאות ומשפט.
- **ניהול בוררות וגישורים** בהם נדרש יידע בחשבונאות, כלכלה ומסחר ומשפטים.
- **הערכות שווי חברות**, ניהול נאמנויות, תוכניות עסקיות, הסדרי הבראה לתאגידים ויחידים, ייצוג בפני בנקים.

שנת כספים 2017 מוצלחת

מיסים ועסקים בע"מ

www.ralc.co.il

רמי אריה עו"ד רו"ח

rami@ralc.co.il